

**R. P. D. Thomæ Delbene Marvbiensis, Clerici Regvlaris,
Sacrae Theologiae Professoris ... De Immvnitae, Et
Ivrisdictione Ecclesiastica**

Bene, Thomas del

Lugduni, 1674

XIX. An seruandæ sint iuris solennitates in Ecclesiæ rei immobilis, vel mobilis pretiosæ concessione per precarium, vel ad beneplacitum?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-98676](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-98676)

congruo emolumento compensaretur, ne secluso tali emolumento, cum tepiditate oneri Missarum satisficeret, ut constat ex illis verbis: *Ne in Ecclesiis, in quibus onera Missarum in perpetuum imposita sunt, Sacerdotes in eis, et par est, adimplendis eo tepidiores, ac segniores reddantur, quod onera huiusmodi cum nulla, vel parva sint utilitate coniuncta, statuit, atque decrevit, &c.* Ex quibus verbis clarè constat, quod intendit decretum, ut effectuum emolumentum correspondeat quotannis oneri Missarum soluendo: at nullum corresponderet, si census fundaretur super Conuentu, vel horro inserviente Conuentui: ergo, &c.

7 Accedit, quod neque in cortice quoad verba servaretur sic lex in casu nostro, quia dictum decretum præcipit, quod pecuniæ inuestiantur super bonis immobilibus fructiferis, ex quibus quotannis percipiantur fructus debiti, & sic quod inuestiantur super bonis fructiferis actualiter, siquidem cum verba antecedentia declarant subsequentia, l. num. ff. de petit. hæredit. l. qui filiabus, in i. & l. si fructum, §. fin. de legat. 1. & notant Castrenf. conf. 343. n. 2. lib. 2. Surd. decis. 288. num. 30. & 31. Cephal. conf. 159. num. 10. & con. l. 351. num. 38. & Paris. conf. 159. num. 10. lib. 1. ex verbis antecedentibus colligitur, quod intelligit Decretum de bonis immobilibus, ex quibus actualiter recipiantur fructus debiti; nam antecedenter in decreto dicitur: *Præcipere ne in Ecclesiis, in quibus onera Missarum in perpetuum imposita sunt, Sacerdotes in eis, et par est, implendis eo tepidiores, ac segniores reddantur, quod onera huiusmodi cum nulla, vel parva sint utilitate coniuncta, statuit, atque decrevit, ut pecuniæ, &c. ad effectum illorum pretium quamprimum inuestiendi in bonis immobilibus fructiferis, &c.* Intelligit ergo decretum de bonis immobilibus fructiferis, quæ continuò faciant actu correspondere congruum emolumentum oneri Missarum soluendo.

9 Accedit etiam, quod bona immobilia non possunt dici fructifera, nisi sint destinata ad fructificandum, & nisi soleant fructus afferre, quia cum vana sit potentia, quæ non reducitur ad actum, l. h. enim, §. si Prætor, ff. de susp. lit. iur. l. multum interest, Cod. si quis alteri, vel bi, & cap. pastoralis, §. quoniam, de rescriptis, sequitur, quod dum bona non reducuntur ad fructificandum, habeantur pro non fructiferis, siquidem esse sine effectu, & non esse, paria sunt, uti notant Surdus decis. 51. num. 21. & 22. consil. 3. num. 8. & consil. 179. num. 49. & Maceratenf. var. resol. lib. 1. resol. 61. num. 24. Quapropter paria sunt etiam, non fructificare quoad effectum, & non esse fructifera.

13 Cum ergo Conuentus, vel Monasteria Regularium non sint destinata ad fructificandum mediante locatione, sed inserviant ipsis pro habitatione, non possunt dici solita fructificare, præsertim quia non possint bona immobilia dici solita fructificare, nisi pluries fructum afferant, argum. ex §. Pavonum, Inst. de rer. divis. & d. l. 1. §. igitur, ff. de verbor. signific. & l. solet, ff. de feriis. Vnde licet Capuccini & Fratres Minores non possint iuxta ipsorum regulas possidere bona stabilia fructifera, seu proventus annuos, possunt tamen possidere Conuentus, & hortos pro ipsorum usu, sicuti de utroque declaravit Pontifex in Clement. Exiui, §. licet erò, de verbor. significat.

16 Caterum adverte hic, quod casu, quo bona immobilia, quæ Missarum onus perpetuum annexum habent, autoritate Apostolica alienentur, totum pretium sub pœna interdicti ab ingressu Ecclesiæ ipso facto incurrenda, in alia bona immobilia fructifera cum eisdem oneris repetitione, atque annexione connecti debet: facta Congregatio in decretis de celebrat. Missarum, & DD. quos citat, & sequitur Ganantus in Man. Episc. verb. Alienatio, num. 36. & Lexana verb. Missa.

DUBITATIO XIX.

An servandæ sint iuris solemnitates in Ecclesiæ rei immobilis, vel mobilis pretiosæ concessione per precarium, vel ad beneplacitum?

SUMMARY.

- 1 In concessione per precarium, vel ad beneplacitum Ecclesiæ rei immobilis, vel mobilis pretiosæ, servandæ sunt iuris solemnitates.
- 2 Per huiusmodi concessionem ius in rem in alterum, & sic est vera alienatio.
- 3 Limita nisi concederetur solus usus, seu sola commoditas ad breve tempus.
- 4 Lampades, Calices, & similia mobilia pretiosæ Ecclesiæ, commodari possunt sine incurfione censurarum.

Respondetur affirmatiuè, quia per huiusmodi concessionem verè transfertur ius in rem in alterum, & sic est vera alienatio. Sic communiter Doctores, quos citat, & sequitur Riccius de i. 68. & 74. Excipe, nisi dictæ rei concedatur solus usus, seu sola commoditas ad breve tempus, ita ut nullum transferatur dominium, neque vtile, neque directum, quia tunc non est alienatio, neque ob id Ecclesiæ graue patitur damnum. Et confirmatur, quia alioquin non possent sine incurfione censuræ, & aliarum penarum Extravag. Ambitiosæ, commodari lampades, calices, & similia mobilia pretiosæ Ecclesiæ, quod dicere est absurdum, & contra usum, & praxim etiam piæ vitæ virorum. Sic iidem Doctores apud Riccium loco supra citato.

DUBITATIO XX.

An alienatio rei Ecclesiasticæ facta sine iusta causa, valida sit in foro externo, vel conscientie?

SUMMARY.

- 1 Alienatio rei Ecclesiasticæ facta sine iusta causa invalida est, tam in foro externo, quam conscientie, contra nonnullos sentientes in dicto casu validam esse alienationem, sed Ecclesiæ competere restitutionem in integrum.
- 2 Beneficium restitutionis in integrum, est remedium extracordinarium, quod non datur ei, cui competit remedium ordinarium.
- 3 Ecclesiæ potest duplici capite petere restitutionem rei alienatæ, primo si sine legitima, & iusta causa. Secundo si cum enormi læsione alienaverit, etiam servatis iuris solemnitatibus.
- 4 Præsumptio causæ non infert causam, & sic non infert in alienatione valorem.
- 5 Contrahentes præsumuntur habuisse iustam causam contrahendi.
- 6 Creditores Ecclesiæ, quibus est satisfactum cum retractione honorum immobilium, vel mobilium alienatorum, obligati sunt probare creditum ipsorum verum fuisse in Ecclesiæ utilitatem.

Respondetur invalidam esse tam in foro externo, quam conscientie. Sic patet ex dictis dubiis. 1. num. 3. & seqq. & probatur cap. sine exceptione 112. q. 2. ubi